

*Viz kell hozzá lengerszámra,
Tenger könnyel azért sirunk
Tán pohárba!*

*Hej! a kedvünk olyan néma!
Hát a sorsunk? Az meg béna!
De ha szépet álmodik a
Magyar róna,
Belesírja lelkünkbe a
Magyar nóta.*

Szomoru Árpád.

M E S E D É L U T Á N

A becsület, igazmondás, szerénység

Milyen esztendőt irunk most? Mielőtt azonban felköszöntenék az új esztendőt, kérdezzük meg a régi év utolsó napjának Szilveszter bácsiját, mit üzen nekünk!

Szilveszter bácsi tanácsa

Ferkó nagyon gyöngé tanuló volt. Pedig volna esze éppen elég, dehát mindent inkább rábízott a jószerencsére: hátha sikerül tanulás nélkül is jó bizonyítványt szereznie. Hol jól felelt, hol közepesen, hol meg éppen rosszul, semmit sem tudott, ha kérdezték. Így hát éppen, hogy átesuszott valahogy a vizsgán. Szegény jó szülei eleget is bánkódtak miatta, hogy mi lesz így belőle. Intették is először szép szóval, azután, mikor az nem használt, korbolták, szidták, végre a nádvessző is előkerült néha-néha.

— Vannak nekem jó szerencse-talizmánjaim — mondogatta ilyenkor vigyorogva Ferkó, — azok mindenen átsegítenek.

És sorba elővette talizmánjait: egy kopott lópatkót, egy lepréselt, hervadt, négylevelű lóherét, egy aranyos malacot és egy nagy, feketebársony kéményseprőt, amely krampusz lehetett jobb időkben. (Ugy látszik, ezekre bízta a mi Ferkónk a leckék megtanulását!)

Igy ment ez egészen karácsonyig, amikor is — bizony — meglehetősen közepes bizonyítvánnyal tért haza Ferkó az iskolából. (Nektek megsgom, ti ugysem mondjátok meg másnak, ugy-e? Nahát a magaviselete 2, szorgalma 3, előmenetele 4-es volt!)

Természetes, hogy ennek megfelelően elég gyenge volt a Jézuska ajándéka is, amit méltán meg is érdemelt a mi Ferkónk nagy lustaságával.

Néhány nap mulva aztán így szólt a mi Ferkónk: Na, majd beszéllek én a jó öreg Szilveszter bácsival. Hiszen holnap ugyanis az ő nevenapja következik; ilyenkor szokott megjelenni az emberek között, hogy elbucsuzzék az ó-évtől és hasznos, bölcs tanácsokat adjon az új esztendőre. Majd megmutatom neki az én gondosan őrzött szerencsetárgyait s bizonyos, hogy azok a következő esztendőben is megsegítenek.

Azután elaludt Ferkó és csodálatos álmot látott: Megjelent előtte Szilveszter apó, a pirosposzgás-arcu, hófehér-szakállu, pápaszemes, mosolygó bölcs öreg bácsi, akit Ferkó tisztelettudóan köszöntött:

— Kezedet csókolom, Szilveszter bácsi! Jelentem, hogy az elmúlt évben jó kis fiu voltam és szerencse-tárgyaim vigyáztak rám, nehogy baj érjen. Ime, itt vannak az én szerencsét hozó talizmánjaim.

Azzal elővette a patkót, lóherét, malacot és kéményseprőt. Egyszerre azonban olyan valami történt, amire nem számított a mi Ferkónk!

Szilveszter bácsi rá se hederített a szerencse-hozó tárgyakra, hanem így szólott Ferkóhoz:

— Hát aztán mondd csak: azonkívül, hogy ezekre a haszontalan dolgokra biztad nagy oktondiul a sorsodat, cselekedtél-e te is valamit? Tanultál-e, dolgoztál-e becsületesen, szorgalmas voltál-e?

Gondolhatjátok, hogy megrémült Ferkó erre a nemvárt kérdésre. Hebegett-habogott, de bizony nem tudott a kérdésre igaz szívvvel felelni.

— Na látod, — szólt rá rosszalólag Szilveszter bácsi — haszontalan, lusta, léha kölyök vagy!

Ezzel fogta a talizmánokat és zsupsz! — valamennyit hirtelen bedobta a kályha pattogó tűzébe.

Egy-kettőre elégett valamennyi!

Ferkó szája bizony pityergőre görbült, de a jó Szilveszter bácsi megsimogatta lágy, öreg kezével a könnyelmű fiucska szösze fejét s így vigasztalta:

— Na lásd csak fiacskám, ebből tanulhatsz. Mert hiába van neked szerencséthozó malacod, lóheréd, patkód, meg kéményseprőd, ha te magad nem segited elő boldogulásodat, semmire sem még s nem vagy méltó ahhoz, hogy a többi becsületes ember között legyen a helyed! Tudod mit mond a közmondás? Segíts magadon, az Isten is megsegít! De a jó Isten is csak akkor segít ám, ha te is segíteni akarsz magadon!

Ferkó riadtan ébredt fel reggel. Azonnal kiugrott ágyából, imádkozott, megmosakodott és csodák csodája! — rohant a könyvekhez, irkákhoz!

A szép fehér, puha hó zizzenve pilinkézett az ablak előtt. Tavolból édesen csengtek-bongtak az újévi harangok és Ferkó boldogan szaladt szülei elébe.

— Na fiacskám, itt a reggeli.

— Köszönöm szépen édesanyám, de előbb megtanulom a leckémet.

Szülei álmélkodva nézték, hallgatták a megjavult Ferkót. Nem tudták mire vélni a hirtelen-váratlan megjavulást. De amikor azt látták, hogy napról-napra csakugy tanul tovább, ahogy megfogadta, boldogan ölelték magukhoz a jőutra tért Ferkót, akit — lám, — Szilveszter bácsi vezetett jőutra.

Most pedig köszöntsük fel mi is az új esztendőt. Mondd el, Gyurka Székely N. Sándor bácsi szép költeményét!

Új-év köszöntése

*Az új-év: ifju, csöpp legény,
Ő-esztendő: öreg már szegény...*

*Azért: barátsággal szorítanak
Kezet Szilveszter estelén!*

*— Ő-év mehet! Őtőle már
Derűt és jót ugyan ki vár?
Új-év az Ur!... Előtte nyitva
Köröskörül minden határ...*

Ahol nevét kiejtik:

*A szív — reménnyel megtelik,
Egész világ lábához omlik
Egy éjszakán át — reggelig!
Egy éjszakán... mely nem hideg...
Amely ünnep — mindenkinek,
Amelytől gazdag lesz a koldus,
És gyöngédszívé a — rideg...*

*...Új-év!... Nálunk — vigyázva járj,
Nagy ünneplést tölünk — ne várj,
A szörnyű magyar temetőben
A Golgotánál meg-megállj...
Nézd: Észak, Kelet, Dél és Nyugat
Tengernyi sírhalmot mulat...
— A régi magyar: — nincsen többé...
A mai magyar: már nem mulat...*

*Kolozsvár, Kassa és Pozsony
Fogađnak sáros-rongyosan,
A Felvidék, Erdély s a Bánát
Sötétlenek rád gyászosan!
És nem lesz vig új-év nekünk,
Amíg: békében szenvedünk,
Amíg Kárpátok jégvirága
Másnak virágzik — nem nekünk!...*